

tempore thurificentur canonici, et magistratus servanda est, S. R. C. 1 Sept. 1607, in *Fanum*. Usus duorum thuribulorum ab ipsamet Sac. Congr. alias improbat, hoc loco permitti videtur. Vide numer. 95 et 167.

78. Consuetudo, ut hebdomadarius ad Vesperas capiat pluviale ad capitulum, et non a principio Vesperarum, servari potest, S. R. C. 1 Sept. 1607, in *una Theatinorum*.

79. Antiphonæ feriales ad Laudes ante Nativitatem, omitti possunt in festo solemniter celebrato, ut contingit in festo S. Thomæ, sed antiphonæ majores ante Nativitatem, etiam in festis solemnioribus, dicendæ sunt ad *Magnificat*, S. R. C. 17 Novemb. 1607, in *Brugen*. : Omitti possunt. In Hispania, ne prædictæ antiphonæ omittantur, Gregorius XIII statuit, ut die 16 Decembris dicendæ sint propter festum Expectationis partus Beatæ Mariæ Virginis die 18 occurrens, ommissa antiphona, quæ ad canticum dicitur, cujus loco dicatur ea, quæ ad canticum ponitur in Psalterio; et idem fiat de antiphonis in die S. Thomæ occurrentibus, reponendis in Sabbato, quando festum expectationis hujusmodi in Sabbato venerit, ut scilicet antiphonæ in die S. Thomæ occurrentes, tunc reponantur 16 Decembris, dempta ea, quæ dicitur ad canticum, ut supra. Gregorius Papa XIII, die 30 Dec. 1573, constituit, quæ incipit, *Pastoralis officii*. Vide n. 555.

80. Simplex reconciliatio ecclesiæ, seu cœmeterii non consecrati, potest committi presbytero in dignitate ecclesiastica constituto, S. R. C. 9 Febr. 1608, in *Cameracen*. Hæc facultas ab episcopo dari potest sacerdoti, si ecclesia, vel cœmeterium sint tantummodo benedicta, si vero alias fuerint consecrata, episcopus ipse reconciliare debet, *Rituale Roman. de Bened.*

81. Archidiaconus dum assistit episcopo solemniter celebranti tam in ecclesia cathedrali, quam in alia, intelligitur in choro præsens, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Camerinen*.

82. Quamvis præbendæ non sint distinctæ, convenit tamen, ut fiat distinctio pluvialium, planetarum, et dalmaticarum in festis solemnioribus, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Alexandrina*. Vide n. 8.

83. Missæ conventuales infra octavam Corporis Christi, possunt, ubi est consuetudo, cantari sine diacono et subdiacono, excepto die festo, et Dominico, et die octava, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Alexandrina*. Cantari sine diacono, et subdiacono, et incensum absolute non adolere. Vide n. 34.

84. Diaconus et subdiaconus accipiunt pacem ab episcopo celebrante, statim post diaconos assistentes, si in missa communionem non recipiunt, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Alexandrina*. Si vero sacram synaxim assumerent, tunc pacem capiunt ab episcopo celebrante, cum ab eo accipiunt communionem. *Cærem. episc. lib. 1, cap. 24, num. 5*. Vide n. 5.

85. Usus Missalis et Breviarii Romani semel introductus in aliqua Ecclesia, quæ habebat particulare Missale et Breviarium, confirmandus est, nec licet redire ad usum antiqui Missalis et Breviarii, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Trullen. seu Nullius*. Quæ habebat particulare Missale et Breviarium: ab ipsa prima institutione, vel per Sedem Apostolicam, vel per consuetudinem ducentorum annorum jam approbata, alioquin licet Romanus usus introductus fuerit, non posse satisfieri per particularem recitationem, statuit S. Pius Papa V, constit. quæ incipit, *Quod nobis*, die 15 Julii 1568 edita.

86. Usus semel introductus, et receptus in ecclesia cathedrali celebrandi festum solemniter de aliquo sancto, tanquam de patrono, continuandus

est, licet non sit de antiquis patronis Ecclesiæ, vel in Breviario Romano de eo non fiat Officium, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Sempronien*. Hoc decretum habet locum in iis locis tantum, in quibus usus prædictus esset introductus, ante constitutionem Urbani VIII, emanatam die 23 Martii 1630. Vide n. 243.

87. Canonici digniores debent sedere in sedibus, quæ sunt viciniore sedi episcopali, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Alexandrina*.

88. Canonicus officium faciens ad Vesperas, non potest recusare assistentiam clericorum in defectu capellanorum, vel beneficiatorum, sub prætextu, quod Cæremionale dicat, id munus pertinere ad capellanos, vel beneficiatos. S. R. C. 15 Martii 1608, in *Alexandrina*. Cæremionale nuper recognitum, alternative a presbyteris seu clericis assistentiam, pluvialibus indutis, sumendam, statuit *lib. 11, cap. 5, n. 16*.

89. Episcopus ad Matutinum in nocte Nativitatis Domini, sedere potest vel in sede chori, vel in sede episcopali, prout melius sibi videatur, et magis populo satisfaciat, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Alexandrina*.

90. Aspersorium aquæ benedictæ porrigendum est episcopo a priore Ecclesiæ collegiatae, dum eo accedit episcopus; non autem a prima dignitate, vel primo canonico Ecclesiæ cathedralis, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Camerinen*. Vide n. 71.

91. In thurificatione attendatur consuetudo inter vicarium, et canonicos, et alios, nisi canonici sint parati, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Alexandrina*. Vide n. 1, 9, 16. Hoc idem intelligitur in accipiendis candelis, cineribus et palmis.

92. Diaconus Evangelii debet thurificare chorum, nec ab eo munere excusari sub prætextu contrariæ consuetudinis, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Alexandrina*: Chorum. Hinc sub nomine chori non intelliguntur acolythi, thuriferarii, aliique, si choro supersunt, et reliquus populus, qui a thuriferario omnes erunt incensandi, non vero a diacono. Magis principes vero, magistratus omnes, barones, domicelli, et mulieres insignes, ut regina, vel magnæ principissæ, qui præter imperatores, regem, et proreges, nec non gubernatores regnorum, et provinciarum, ab iis thurificantur, ad quas ex consuetudine id munus pertinet, scilicet vel a presbytero assistente, si episcopus esset apud sedem, vel a diacono evangelii, si esset apud altare, vel faldistorium, *Cærem. episc. lib. 11, cap. 25, num. 24, 30 seq., et Miss. Rom. 10, de Incens*. Vide num. 97.

93. Non approbatur usus duorum thuribulorum in incensatione personarum, S. R. C. 15 Martii 1608, in *Alexandrina*. Vide n. 77.

94. Duorum canonicorum assistentia semper convenit episcopo, sive celebret ipse, sive assistat divinis, S. R. C. 10 Martii 1608, in *Granaten*. Decretum, quod considerari debet in civitate, non vero per dioccesim, non loquitur de Matutinis, quantumvis solemnioribus, *Cærem. episc. lib. 11, cap. 5, n. 1*. Vide n. 157.

95. Confraternitati Sanctissimi Sacramenti, si sumptus ceræ facit, indulgetur ut in processione ejusdem sacramenti aliqui ex confratribus, saccis induti cum fanalibus accensis, incedant hinc inde, et apud idem SS. Sacramentum, dummodo major pars confraternitatis cum sua cruce et insignibus incedant ante in loco suo, juxta Bullam Gregorii XIII, S. R. C. 10 Martii 1608, in *Nepesina*: Juxta bullam Gregorii XIII, editam 21 Martii 1575, incipientem: *Cum interdum*. Vide num. 151.

96. Prima dignitas det candelam episcopo in festo Purificationis beatæ Mariæ Virginis, et episcopus det primæ dignitati, ante vicarium generalem,

S. R. C. 14 Januarii 1608, et 28 Martii 1616. Vide num. 16 et 451.

97. Baro dominus loci in ecclesia parochiali non collegiata, ubi non sunt canonici, thurificandus est post celebrantem, ministros paratos, et archipresbyterum, duplici ductu, ab eodem ministro, qui thurificat, et ante omnes alios presbyteros, S. R. C. 27 Sept. 1608, in *Bisnienen*. : Ab eodem ministro, scilicet a diacono in Missis, in Vesperis vel Laudibus ab assistente parato ultimo, quatenus sint sex vel quatuor, alioquin a thuriferario, *Cærem. episc. lib. 1, cap. 25, num. 1, et lib. 11, cap. 5, num. 10 seq.* Vide num. 92.

98. Sanctæ Eulaliæ officium cum octava, etiam si veniat in Quadragesima juxta antiquam et immemorabilem consuetudinem, concedit S. R. C. 6 Decemb. 1608, in *Barchinonen*. : Juxta antiquam et immemorabilem consuetudinem. Dies enim infra aliquas octavas privilegiatas occurrentes, et in feriam quartam Cinerum suspenduntur ipsamet die tantum, atque ita commemoratio octavæ erit omittenda, et preces in Officio recitandæ. Vide n. 554, seq., 557 et 1017.

99. Dignitates tenentur associare episcopum cum canonicis, ex debito, licet Cæremionale episcoporum nominet tantum canonicos, S. R. C. 10 Januarii 1609, in *Jacen*. : Dignitates, etiam prima archidiaconalis. Vide num. 594.

100. In festo SS. Corporis Christi non convenit cantare cantiones vulgari sermone, S. R. C. 11 Martii 1609, in *Abulen*. : Cantiones vulgari sermone: sed hymni, præcipue sequentes: *Pange lingua gloriosi; Sacris solemnibus; Verbum supernum prodiens; Salutis humanæ sator; Eternæ rex altissime*. Celebrans quoque per viam semper submissa voce aliquot psalmos, vel hymnos recabit, ministris respondentibus, *Cærem. episc. lib. 11, cap. 35, num. 22, Rit. Rom. de Procession*. Vide n. 1129.

101. Benedictio candelarum, cinerum, et palmarum, et aliae similes actiones, quas faceret episcopus præsens, eo absente vel impedito, ad primam dignitatem, non vero ad canonicum hebdomadarium pertinent, S. R. C. 21 Martii 1609, in *Pisauren*. et 5 Jul. 1601, in *Tarentina*. Aliae similes, ut sunt Nativitas Domini, Epiphania, feria quinta in Cæna Domini, Dominica Resurrectionis, festum Ascensionis, et Dominica Pentecostes, et processio in die Corporis Christi: item festum Annuntiationis et Assumptionis beatæ Mariæ Virginis, festum SS. apostolorum Petri et Pauli, Omnium Sanctorum, S. titularis vel patroni ecclesiæ, et dies anniversariae Dedicationis ecclesiæ: item etiam fontis benedictio, denique festum patroni civitatis, vel festivitates alia extraordinariæ juxta peculiare locorum mores, et circumstantias, *Cærem. episc. lib. 11, cap. 27, num. 16, et 34, n. 2, lib. 111, cap. 5, n. 2*. Ad primam dignitatem. Et prima impedita ad secundam, et sic successive: nullo modo ad vicarium generalem, tam in his, quam in aliis a S. R. C. enuntiatis. Vide num. 118 et 297.

102. Canonicus episcopo assistens, superveniente digniore canonico, debet illi cedere locum assistentiæ, S. R. C. 20 Junii 1609, in *Ferrarien*. Edictum hoc consideratur, cum assistentes non sint parati sed habitu canonicali tantum induti, ut in *Cærem. episc. lib. 1, cap. 8, num. 4*. Vide num. 504.

103. Potest episcopus compellere regulares etiam per censuras, ut accedant ad publicas processiones, S. R. C. 27 Julii 1609, in *Ferrarien*. Monachos congr. Casinensis excipe, nisi ad processionem SS. Sacramenti. Vide num. 2.

104. Abbas, licet habeat usum mitræ et baculi, et solemniter benedicere populo possit, privatam tamen benedictionem more episcoporum per vias mitræ dare potest, S. R. C. 24 Aug. 1609, in *Pro-*

vincia Burgensi: Comprehenduntur etiam abbates populum habentes pleno jure subjectum, etiamsi pontificalibus induti, et per Ecclesiam suam incedentes. Vide num. 167.

105. Curatus ratione stolæ debet præcedere aliis presbyteris etiam canonicis Ecclesiæ collegiatae, S. R. C. 24 Octob. 1609, in *Saxo Ferrate Nucerinæ diocesis*.

106. Presbyteri et clerici cathedralis omnes faciunt unum corpus cum canonicis, et sub una cruce debent incedere, S. R. C. 28 Novemb. 1609, in *Maceraten*. Vide num. 8 et 152: Sub una cruce. Adverte loqui decretum de cruce processionali, non archiepiscopali in cathedralibus ante canonicos paratos tantum ponenda, *Cærem. episc. lib. 11, cap. 52, num. 5*.

107. Reliquiam deferre in processionibus pertinet ad superiorem conventus, unde reliquia assumitur, qui cum ministris paratis ultimo loco incedere debet, sed regulares debent in dictis processionibus cedere digniorem locum clero sæculari, S. R. C. 23 Januarii 1610, in *una Senogallien*. *Montii Bodii* et 24 Sept. 1605, nec non 19 Apr. 1608. Vide n. 8 et 166.

108. Archidiaconus non potest assistere episcopo in habitu prælativo non choralis, licet sit protonotarius: S. R. C. 6 Martii 1610, in *Asculana in Apulia*. An possit uti subtana violacea. Vide n. 119 et 184.

109. Canonici parati assistentes episcopo præcedunt vicario generali, et sunt ante ipsum thurificandi, S. R. C. 6 Martii 1610, in *Ægitanen*, num. 16.

110. Canonicus, vel presbyter paratus officium faciens, debet habere locum etiam a decano, S. R. C. 26 Junii 1617, in *Arborena*. Vide num. subseq.: Habere locum, panno coopertum coloris solemnitatis in cornu Epistolæ præparatum, vel ad stallum, seu primam sedem chori ab ea parte, quæ eidem illa hebdomada obtigerit, in qua sede ponitur pulvinum, et alterum cum tapeto super alio scamno, seu genuflexorio ante se posito, super quo etiam ponitur liber serico colore cæterorum paramentorum tectus, *Cærem. episc. lib. 11, cap. 3, num. 4*. Vide num. 115 et 145.

111. Archipresbyter, licet sit prima dignitas, in choro tamen cedere debet primum et digniorem locum canonico celebranti, S. R. C. 26 Jun. 1610, in *Arborena*. Vide num. ant.

112. Decretum in visitatione factum contra regulas libri Cæremionalis, non est servandum, S. R. C. 7 Aug. 1610, in *Vercellen*. Non est servandum, nisi ad servandas laudabiles, immemorabiles, et approbatas consuetudines esset emanatum. Vide num. 41.

113. Vicario generali in choro præsentem, et episcopo absente, si primum stallum ei detur in dextera altaris, sedebit in parte sinistra prima dignitas, secunda vero post vicarium, S. R. C. 7 Aug. et 25 Sept. 1616, in *Adrien*. Vide num. 16.

114. Nullo modo convenit, ut magister capellæ incedat in processionibus cum beneficiatis; sed quæcumque consuetudine, vel usu non obstante, debet incedere cum suis cantoribus immediate post crucem ante ipsos beneficiatos, vel in loco ubi ab episcopo ordinatum fuerit, S. R. C. 20 Novemb. 1610 et 15 Januarii 1611, in *Urbeveta*. Vide num. 8. In loco, ubi ordinatum fuerit, regulariter ante thuriferarium, post quem præcedit crux, *Cærem. episc. lib. 11, cap. 19, v. 15*.

115. Sacerdos, diaconus, et subdiaconi celebrantes solemniter, possunt et debent sedere in banco, cum cantatur *Gloria, Credo*, etc., etiamsi sint beneficiati, vel capellani, prout sedent canonici, non obstante qualibet consuetudine, S. R. C. 15 Jan. 1611 in *Perusina*: *Gloria, Credo*, etc. Scilicet *Agrie, Gra* duale, et *Sequentia*, si multum tempus in iis decantandis insumatur, ultra illud, quod requiritur ad

recitandum *Kyrie*, vel legendum evangelium, quæ ante, non post sessionem recitanda, aut legenda sunt. Bancus vero pro eadem sessione erit oblongus sine postergalibus, decenti panno ornatus, licet celebrans, et ministri essent canonici, semper a latere epistolæ ponendus. Vide num. 110 et 145.

116. Cantor, si est dignitas in cathedrali, debet suum munus obire, vel per se ipsum, vel per vicecantorem ante sumendum, ab episcopo approbandum, qui non sit de iis, qui alioquin choro sunt obligati, S. R. C. 19 Maii 1611, in *Lucerina*.

117. Inter canonicos presbyteros nulla datur præcedentia, nec præminentia ratione doctoratus, sed tantum ratione ordinis, et antianitatis, S. R. C. 19 Maii 1611, in *una terræ Conigliensis diocesis Montis Regalis in Sicilia*. Similiter inter presbyteros simplices. Vide num. 181.

118. Missarum solemnium celebratio, delatio SS. Sacramenti in processione in ejus festivitate, candelarum, cinerum, et palmarum benedictiones, et functiones similes, quas episcopus præsentis in sua cathedrali facere solet, et debet juxta formam libri Cæremonialis episcoporum, absente vel impedito episcopo, ad primam dignitatem, et deficiente prima, ad secundam, et sic successive pertinent, S. R. C. 25 Junii 1611, in *Civitate seu S. Severi*: Functiones similes. Vide num. 101.

119. Canonicus protonotarius potest uti subtana violacea in choro et in ecclesia, dum divinis assistit, dummodo in cæteris habitum proprium canonicis convenientem deferat, S. R. C. 14 Jan. 1612, in *Panormitana*: Dummodo in cæteris habitum proprium canonicis convenientem deferat, alioquin partitiones quotidianas amittit. Vide num. 108 et 184.

120. Tenentur omnino canonici ad cantandam Missam de die, ut licentur distributiones, S. R. C. 28 Jan. 1612, in *Oscen*: De die, id est de festo, vel feria currenti, ut in *seq. num.*

121. Missa conventualis de festo, seu de feria currenti omnino cantanda est, non obstante quacunque contraria consuetudine, S. R. C. 28 Jan. 1612, in *Oscen*: Missa conventualis, Benedictus XIV decrevit, ut applicetur pro benefactoribus in genere, in omnibus patriarchalibus, metropolitanis, cathedralibus, et collegiatis ecclesiis, non obstante quavis licet immemorabili consuetudine in contrarium. Et non tantum de una, sed etiam de secunda, vel tertia, si forte ex Rubricis Missalis teneantur celebrare, statuit; cum hac tamen moderatione, quod consuetudo in contrarium stare possit quoad secundam et tertiam duntaxat, dummodo eorum benefactorum non obliviscantur in commemoratione defunctorum omnium; constituit. quæ incipit: *Cum semper*, die 19 Aug. 1744 emanata.

122. Aspersorium cum aqua benedicta episcopo accedenti ad ecclesiam, semper debet ministrari a prima dignitate, vel digniore canonico, S. R. C. 12 Mart. 1612, in *Sarzanensi*, et antea 16 Jul. 1604, in *Salamantina*: Ly semper non comprehendit ecclesias extra cathedralem rectorem habentes, vel monasteria. Vide num. 71.

123. Collegiata insignis ab ejus erectione præcedit aliis collegiatis antiquioribus, S. R. C. 24 Martii 1612, in *Firmana*.

124. Ante dignitates non debet poni pulvinar cum tapeto, sed debent sedere in suis stallis, prout sedent alii canonici, tamen ratione dignitatis potest indulgeri pulvinar de corio tantum, S. R. C. 24 Mart. 1612, in *Tuderina*. Ante dignitates, etiam primas archidiaconales, cum Missam solemnem aut sacras functiones non peragat. Vide num. 111 et 492.

125. Cæremonia novæ non inducendæ, nec antiquæ immutandæ, absque expressa licentia quam dare debet S. R. C. Ead. Sac. Cong. 12 Maii 1612, in *una Urbis*. Vide num. 41.

126. Rectores ecclesiarum parochialium in pro-

cessionibus non debent incedere inter dignitates, et canonicos, sed separatim cum suo clero, et ante clerum cathedralis, S. R. C. 12 Maii 1612, in *Matherana*. Vide num. 8.

127. Canonicus diaconus, vel subdiaconus, qui obtinuit præbendam presbyteralem, non debet amplius uti dalmatica, vel tunicella, ut canonici diaconi, quando paratur, sed planeta, ut presbyteri, S. R. C. 12 Maii 1612, in *Januen*. Vide num. 1227.

128. Missa conventualis pertinet ad cantorem, et canonicos ecclesiæ collegiatae, non autem ad vicarium, quando ipse habet tantum curam animarum parochianorum, S. R. C. 7 Jul. 1612, in *Ulyssiponen*.

129. Canonici tenentur assistere episcopo etiam quando ordinationem celebrat extra propriam ecclesiam, dummodo numerus sufficiens canonicorum et ministrorum in ecclesia remaneat, S. R. C. 7 Jul. 1612, in *Elboren*: Extra propriam Ecclesiam, intra civitatem, non vero per diocesium. Vide num. 67 et 94.

130. Consuetudo immemorabilis, quod Passio Domini in Dominica Palmarum, et feria vi Parasceves decantetur a canonicis, debet servari, non obstante Cæremoniali, in quo disponitur eam a cantoribus decantandam esse, S. R. C. 7 Jul. 1612, in *Viterbien*.

131. Episcopus non potest signum, quod habere debent canonici cathedralis ad distinctionem, concedere aliis, vel immutare, inconsulta Sede Apostolica, S. R. C. 1 Sept. 1612, in *Hydruntina*.

132. Si occurrat festum Annuntiationis beatæ Mariæ Virg. in Dominica secunda, tertia, vel quarta Quadragesimæ, non fit officium de Annuntiatione, nisi in ecclesiis sub invocatione Annuntiationis dicatis, S. R. C. 1 Sept. 1612, in *Ulyssiponen*: In iis ecclesiis, in quibus habetur altare tantum, et solemnitas celebratur cum concursu populi, unica tantum Missa solemnem sine commemoratione Dominicæ, et evangelio ejusdem in fine permittitur, et comprehenditur videtur quoad Missam solemnem etiam Dominica Passionis; Missale enim non prohibet, ut prohibet in Dominica prima Adventus, Quadragesimæ, Palmarum, cum tota hebdomada majori, Resurrectionis, et Pentecostes cum duobus diebus sequentibus, necnon feria quarta Cinerum, die Nativitatis, Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi, *Rub. 6 Miss. de Transl. Fest.* Vide num. 547.

133. Altare portatile ligneum cum ara lapidea, permitti debet non obstante consuetudine synodali, dummodo habeat solitum reliquiarum repositorium, juxta reformationem rubricarum Missalis Romani, S. R. C. 10 Novemb. 1612, in *Cajetana*. Quo in capite statuitur: *Ara lapidea ab episcopo debet esse consecrata, in altari inserta, et tam ampla, ut hostiam, et majorem partem calicis capiat. Altare operiatur tribus mappis, seu tobaleis mundis, ab episcopo, vel alio habente facultatem benedictis, superiori saltem oblonga, quæ usque ad terram pertingat, duabus autem brevioribus, vel una duplicata.*

134. Canonici ecclesiæ collegiatae thurificari debent duplici ductu thuribuli; clerici vero parochialium ecclesiarum unico tantum ductu, nisi specialis adsit consuetudo, S. R. C. 19 Januar. 1613, in *Cæsaraugustana*. Vide num. 70.

135. Abbates quando sunt plures in eodem loco, et habent clerum distinctum, debent in processionibus incedere, unusquisque cum suo clero, et in suo loco, S. R. C. 19 Jan. 1613, in *Nucerina Gualdi*.

136. Protonotarii de numero participantium præcedunt vicarios, et canonicos, tam in ecclesiis patriarchalibus Urbis, quam in aliis quibuscunque, etiam cathedralibus extra Urbem, et solis episcopis cedunt locum, S. R. C. 4 Maii 1615, in *una Urbis*. Solis episcopis cedunt locum protonotarii titulares, neque intra canonicos habent stallum. Vide n. 170.

137. Canonici, et dignitates non tenentur ad benedictiones episcopi genuflectere, quando episcopum

celebrantem thurificat, S. R. C. 4 Maii 1615, in *Oscen*. Intellige de cathedralibus; de collegiatis vero, si consuetudo esset introducta. Vide num. 1071.

138. Archiepiscopus potest ante se crucem deferri facere per monasteria, et per loca etiam exempta suæ diocesis, S. R. C. 13 Jul. 1615, in *Theatina*: Crucem deferri, nisi præsentem cardinali legato de latere, etiamsi archiepiscopus esset cardinalis, *Cæremon. episc. lib. 1, cap. 4, num. 1.*

139. Non possunt regulares processiones facere extra ecclesiam in feria v in Cæna Domini, nec in festo Corporis Christi, extra eorum jurisdictionem, et per parochiam alienam, S. R. C. 11 Decemb. 1613, in *Areolina*. Ita etiam sæculares quoad feriam v in Cæna Domini, et feriam vi in Parasceve, dum processio fit inter Missarum solemnem. Vide num. 1129.

140. Abbates non sunt associandi a sua domo, nec excipiendi, cum ad pontificaliter celebrandum accedunt, S. R. C. 11 Decemb. 1613, in *una Hispaniarum*. Casinensibus, ex privilegio, quomodo liceat. Vide num. 360 et 402.

141. Vicarius apostolicus non potest functiones episcopales facere, S. R. C. 15 Febr. 1614, in *Brunndusina*.

142. Si incepta consecratione ecclesiæ, correptus morbo episcopus deficiat, et præsertim antequam ungantur crucis, reassumenda est a capite consecratio, S. R. C. 12 Apr. 1614, in *Ulyssiponen*.

143. Canonici Missam celebrantes coram episcopo, non debent sedere in sede cum postergali, sed in aliquo scamno oblongo, tapete, vel panno cooperto in latere epistolæ, S. R. C. 19 Maii 1614, in *Turritana*. Item episcopo non præsentem. Vide num. 410.

144. Anniversaria, et Missæ de Requiem, quæ certo die dici debent, eo impedito, transferri possunt in sequentem, prout transtulit S. R. C. 19 Maii 1614, in *Turritana*. Vide num. 49.

145. Missæ motivæ jam acceptæ, quæ non possunt celebrari diebus impeditis, debent recitari de festo occurrenti cum applicatione sacrificii, S. R. C. 19 Maii 1614, in *Turritana*. Sive privatæ, sive solemnem. Vide num. 1285. Pro defunctis vero, vide num. 422.

146. Decano Missam celebranti in diebus solemnibus, debent duo canonici assistere, et ministrare pro diacono et subdiacono, si mansionarii, quibus animarum cura incumbit, in ipsius exercitio eo tempore sint impediti, S. R. C. 14 Febr. 1615, in *Cæneta. Opitergii*.

147. Portionarii, et alii beneficiati, si in omnibus sint æquales canonicis ecclesiarum collegiatarum, et æqualiter incedant in processionibus, et sedeant in æqualibus scamnis, thurificandi sunt duplici ductu sicut canonici, non obstante Cæremoniali libro, qui intelligitur, quando non adsunt presbyteri, qui non sint omnino canonicis æquales, S. R. C. 21 Mart. 1615, in *Cæsaraugustana de Daroca*.

148. Canonici cathedralis ecclesiæ, absente episcopo, vel sede episcopali vacante, in omnibus et per omnia præferri debent magistratibus sæcularibus, qui non sunt de perpetuis, et majoribus; et concionatores debent prius canonicos, quam magistratus salutare, S. R. C. 5 Oct. 1615, in *Tirasonen*.

149. Fratres prædicatores nequeunt in suis processionibus SS. Sacramenti Dominica infra octavam Corporis Christi mutare viam semel a principio electam, S. R. C. 14 Novemb. 1615, in *Pisauran*.

150. Absente episcopo, thurificandus est celebrans triplici ductu thuribuli, S. R. C. 50 Jan. 1616, in *Comen. Valluvia*: Absente episcopo; illo vero præsentem duplici ductu incensetur, sicut episcopus coram majori, cui triplex ductus debeat, *Cæremon. episcop. lib. 1, cap. 25, num. 32; lib. 11, cap. 2, num. 9*. Vide num. 70.

151. Priores confraternitatis SS. Sacramenti, non ante baldachinum post capitulum, sed a latere

baldachini in processione SS. Sacramenti debent incedere, S. R. C. 30 Jan. 1616, in *Nicien*. Vide num. 95 et 1145.

152. Presbyteri alicujus ecclesiæ intra limites propriæ parochiæ, non possunt propriam crucem erigere, sed debent incedere sub cruce parochiæ, licet parochia non sit regularium, S. R. C. 12 Mart. 1616, in *una Urbis*. Vide num. 106.

153. Archidiaconus, si est prima dignitas, debet facere officium presbyteri assistentis, dummodo sit sacerdos; et recusans cogendus est pennis et censuris, S. R. C. 28 Maii 1616, in *Brixien*. Vide num. 180.

154. Cineres episcopo ministrare feria quarta Cinerum, non ad primam dignitatem, sed ad canonicum eo die celebrantem pertinet, S. R. C. 28 Maii 1616, in *Brixien*. Cineres ministrare, secus palmam et candelam statutis diebus. Vide num. 205.

155. Delatio SS. Sacramenti in ejus die festo, absente episcopo, spectat ad dignitates seu canonicos cathedralis, atque ab eadem cathedrali processio debet inchoare, et ibi finire, S. R. C. 19 Aug. 1616, in *Tuscanellæ*. Vide num. 118 et 240.

156. Vicario generali sedenti in choro, licet supra canonicos, absente episcopo, thurificatio duplici, non autem triplici ductu debetur; si autem non sit prælatus, S. R. C. 14 Jan. 1617, in *Nepe-sina*. Vide num. 46.

157. Præsentem episcopo diocesano, sedebit abbas in loco suæ jurisdictionis, vel apud episcopum in sede camerale, absque ornatu, et suo gradu, vel in conspectu episcopi ex alia parte in loco inferiore, cum uno parvo gradu, non excedente dimidium palmi, S. R. C. 18 Mart. 1617, in *Aquilana*. Modus secundus videtur magis conformis Sac. Cong. et Cærem. episc. et in eo casu sedebit episcopus in cornu evangelii cum suis canonicis in sede tribus gradibus præalta, panno serico concolori aliis paramentis, non aureo, nisi esset cardinalis; abbas in cornu epistolæ cum canonicis collegiatae, vel monachis, qui sedere potest in sede, vel uno parvo gradu erecta, ut hic statuitur, vel uno gradu humiliori episcopo, ut alio in loco ex S. R. C., num. 571, *Cærem. episc. lib. 1, cap. 15.*

158. Lectiones duæ penultimæ, quando ab episcopo Matutinum solemniter celebratur, sunt cantandæ a duobus canonicis, qui hinc inde assistunt episcopo, sive sint dignitates, sive canonici, etiam ultimi, non obstante alia consuetudine, S. R. C. 18 Mart. 1617, in *Brandusina*. Qui hinc inde assistunt episcopo, intellige non a principio Matutini, sed cum episcopus stans in sua sede cum cappa nonam lectionem cantat; ad quem tunc et non prius accedunt duo diaconi assistentes, minister de candelis, et alius de libro serviens, *Cærem. episc. lib. 11, cap. 5, num. 9*. Vide num. 9.

159. Cæremoniarum magister in processionibus incedit apud celebrantem, et ejus assistentes, et ubique discurre, quando opus est, pro ordinanda processione, S. R. C. 8 Maii 1617, in *Patavina*, et antea 30 August. 1602, et 28 Nov. 1609. Vide num. seq. et 8.

160. Magister cæremoniarum, etiamsi sit capellanus, quando officium exercet, et vestibis illius officii indutus est, sedere debet apud celebrantem, vel ejus assistentes pluvialibus indutos; quando vero non est in ministerio, sedere debet in choro inter præbendatos, et presbyteros, vel clericos sui ordinis, servato ordine suæ receptionis, S. R. C. 50 Maii 1617, et 30 Apr. 1701, in *Viterbien. necnon antea 50 Aug. 1601 et 18 Nov. 1609*. Vestis cæremoniarum magistri, tam primi, qui inservit episcopo, quam alterius, qui assistit celebranti et ministris, erit clericalis, ipsaque vestis inferior, ubi commode fieri possit, coloris violacei, super

quam dum divina officia celebrantur cottam mundam induit. Concedi potest in cathedralibus usus aliquarum ferularum serico vel panno tectatum, cum aliquibus ornamentis, aut insignibus S. patroni, vel ecclesie, vel episcopi, componendarum, quas semper manibus gestent, *Cærem. episc. lib. 1, cap. 5, num. 3 seq.* Vide num. 950 et 1170.

161. Ubi habitus dignitatum est distinctus, et diversus ab habitu canonicorum, quamvis canonici sint impares numero, non sunt conjungendæ dignitates cum canonicis in processibus, sed tres ultimi digniores, tam ex illis, quam ex istis, incedant simul in eadem riga, *S. R. C. 5 Jun. 1617, in Melevitana.* Vide num. 8.

162. Duplex Officium est recitandum de sancto, cuius habetur insignis reliquia, ubi asservatur, vel sit corpus integrum, aut magna pars ejusdem, aut caput, et sit ex sanctis approbatis, et positus in Martyrologio Romano, *S. R. C. 7 Junii 1617, in una Urbis Theatinorum*: Duplex Officium, et Missa cum Credo in ipsamet tantum ecclesia, ut clarius explicavit *S. R. C. 12 Mar. 1618*, declarans per vocem ubi intelligi debere ecclesiam tantum, non vero civitatem, vel oppidum: Vide num. 165 et 215. Sanctis approbatis et positus in Martyrologio, aut quibus a S. Sede fuerit specialiter concessum, quorum reliquie insignes, præter hic descriptas, pro licita Officii et Missæ recitatione sunt brachium, crux, aut illa pars corporis, in qua passus est Martyr, integra vero, non parva. Vide num. 629 et 1259.

163. Ad dignitates et canonicos cathedralis, si adsint, spectat assistere episcopo solemniter celebranti, etiam in collegiata ecclesia, vel parochiali; non autem ad canonicos collegiatæ, vel presbyteros parochialium, *S. R. C. 15 Julii 1617, in Brundusina.* Vide num. 6.

164. Substitutus archipresbyteri non potest Missas et divina officia celebrare, quæ ad ipsum, si adesset, pertinerent, sed spectant ad canonicum successive, *S. R. C. 12 Jan. 1618, in Castellana.* Vide num. 14.

165. De reliquia insigni Officium est solum recitandum in ecclesia ubi asservatur, nec aliæ Ecclesie debent se uniformare cum cathedrali, vel matrici, *S. R. C. 12 Mart. 1618, in Conchen.* Vide num. 162.

166. Canonici cathedralis, vel collegiatæ semper præcedere debent regularibus, etiam in ipsorum regularium ecclesiis, *S. R. C. 31 Mart. 1618, in Firmana.* Vide num. 8 et 107.

167. In personarum incensatione tota thurificatio faciendæ est cum unico thuribulo, *S. R. C. 21 Jul. 1618, in Nucerna.* Qui casus excipiendus sit. Vide num. 77.

168. Episcopus in aliena ecclesia non potest sibi pulviar et pannum coloris violacei sternere, et extra suam diocesim non competit illi deosculatio textus evangelii, *S. R. C. 15 Octob. 1618, in Jadræn.* Cappa quoque non utitur præterquam in Romana Curia cum in divinis, Pontifice Maximo, vel sacro cardinalium collegio præsentem, assistit, ac etiam baculo pastorali, in sua tantum civitate vel diocesi, et etiam alibi ex permissione loci ordinarii, et ubi consecrationes, aut ordinationes, vel benedictiones personales facere ipsi apostolica auctoritate conceditur, *Cærem. episc. lib. 1, cap. 3, num. 6, et cap. 17, num. 5.* Vide num. 56.

169. Collegiata simplex præcedit parochialibus, etiamsi antequam erigeretur, illis cessisset, *S. R. C. 25 Mar. 1619, in Senogall.*

170. Protonotarii titulares neque supra, neque inter canonicos locum habere debent, *S. R. C. 25 Mart. 1619, in Spoletana.* Protonotarii titulares, thurificandi erunt post abbates, nisi essent consanguinei alicujus maximi principis, qui pro judicio et

prudencia episcopi thurificari poterunt loco convenienti ante dignitates, et canonicos, *Cærem. episc. lib. 1, cap. 25, num. 29.* Vide num. 221. Quid dicendum in aliis ecclesiis, et processibus. Vide num. 554.

171. Vicarius generalis, absente episcopo, debet habere primum locum super omnes dignitates, et canonicos, *S. R. C. 15 Julii 1619, in Meliten.* Excipe casus, primo quando canonici sunt parati, secundo cum ipse est de grenio, tertio si consuetudo contrarium suadeat. Vide num. 16, 185, 222 et 250.

172. Canonici ecclesie cathedralis præcedunt canonicos collegiatæ, etiam intra eandem collegiatam, non obstante consuetudine, *S. R. C. 19 Aug. 1619, in una Tuscanella.* Vide num. 166.

173. Prior collegiatæ, si intersit in cathedrali, thurificandus est duplici ductu thuribuli, sicut dignitates et canonici, super quos tamen non habet præcedentiam, *S. R. C. 19 Aug. 1619, in una Tuscanella.* Vide num. 166.

174. Celebratio festi de sancto patrono civitatis ad episcopum, et eo absente vel impedito, ad primam dignitatem pertinet, *S. R. C. 28 Sep. 1619, in Collen.* Et prima impedita, ad secundam, et sic successive etiam ad canonicos, nunquam vero ad vicarium generalem. Vide num. 101.

175. Non est laudabilis ea consuetudo, ut episcopo cum cappa sedenti ad sedem suam, caput aperiat et cooperiatur ab altero ex diaconis assistentibus; nec ideo est quærendum, ad quem eo casu spectabit, cum biretum debeat episcopus sibi de per se extrahere, *S. R. C. 4 Apr. 1620, in Lauden, et 21 Aug. 1652, in Isernien.* Tenentur tamen diaconi accipere biretum de manu episcopi, et eidem reddere. Vide num. 443. Quid vero dicendum de pileolo mitra supponendo, consule num. 58.

176. Lectiones secundi et tertii nocturni, deficientibus cantoribus, cantandæ sunt a canonicis, incipiendo a junioribus ad præscriptum Cærem. lib. 1, cap. 4 Apr. 1620, in Conversana. Intelligence de Matutinis Tenebrarum, in quibus lectiones secundi et tertii Nocturni cantari vel a cantoribus, vel a canonicis pro more Ecclesiarum permittuntur; secus autem in aliis Matutinis, episcopo celebrante, in quibus primæ sex lectiones a totidem canonicis junioribus, incipiendo a juniore, recitantur; septima et octava ab assistentibus episcopo a lateribus in Missa, nona vero et ultima ab ipso met episcopo, *Cærem. episc. lib. 1, cap. 5, num. 4, et cap. 22, num. 9 et seq.*

177. Dum horæ canonicæ recitantur in choro, non sunt celebrandæ Missæ privata in altari majori, *S. R. C. 2 Maii 1620, in Oscan.* In altari majori intellige, ubi non asservatur SS. Sacramentum; tunc enim nunquam, nisi ex necessitate congruentius erunt celebrandæ, *Cærem. episc. lib. 1, cap. 12, num. 9.* Vide num. 1225.

178. Dum elevatur Eucharistia sanctissima, canonici et clerus, sive in choro existant, sive processionaliter incedant, semper debent genuflectere, *S. R. C. 2 Maii 1620, in Oscan.* In suppositione loquitur, quod campanula incaute pulsetur, quæ revera non erit tangenda. Vide num. 529.

179. Canonicus penitentiarius non potest cogi ad ministrandum pro diacono et subdiacono, quæcunque consuetudine in contrarium non obstante, *S. R. C. 22 Aug. 1620, in Anagnina, et 21 Jan. 1675, in Velitern.* Neque interesse choro, dum confessiones in Ecclesia audit, et interim præsens in choro censeretur, *Conc. Trident. cap. 8, sess. 24, de Reformatione.*

180. Prima dignitas debet assistere episcopo celebranti, licet sit unica, *S. R. C. 12 Decemb. 1620, in Calaguritana.* Nisi dignitas esset archidiaconalis in persona diaconi, non sacerdotis, quia spectaret

ad canonicum sacerdotem seniore assistere episcopo, uti presbyterum. Vide num. 153.

181. Præcedentia inter presbyteros sumitur ex antianitate ordinis, non vero ex gradu doctoratus, quia presbyteratus ordo longe dignior est, quam gradus doctoratus *S. R. C. 30 Mar. 1621, in Cephaluden.* Idem servandum inter canonicos. Vide n. 117.

182. Episcopus processurus cum mozzetta, eam deponere debet coram cardinalibus, etiam non legatis, in Italia, *S. R. C. 10 Julii 1621, in Januen.* In Italia, dum obviam iret episcopus ad ejus civitatem advenienti cardinali, usque ad portam, vel extra eam, vel etiam, si cum iisdem legatis per urbem incederet, et abstinere etiam a delatione crucis ante se, si erit archiepiscopus. Cardinali legato vel non legato in eorum civitate episcopali, seu in diocesi commemorante, ab usu mozzette episcopus non tenetur abstinere, *Cærem. episc. lib. 1, cap. 4, num. 4 et 7.*

183. Confraternitates laicorum in processibus procedunt ante regulares, quæ iisdem regulares sequuntur, postremo digniorem locum obtinet clerus sæcularis, *S. R. C. 7 Aug. 1621, in Messanen.* Vide n. 8.

184. Canonici protonotarii non lucrantur distributiones quotidianas, nisi proprio habitu canonicali intersint choro, processibus, etc., *S. R. C. 7 Aug. 1621, in Meliten.* Subtanam violaceam tantum si deferant, a subtrahatur hæc distributio. Vide num. 119 et 721.

185. Præcedentia competit dignitatibus, et canonicis paratis super vicarium generalem, neque consuetudo, imo vero abusus suffragatur, *S. R. C. 27 Sept. 1621, in Castellanen.* A dignitatibus et canonicis non paratis quando habeat vicarius locum, consule num. 16, 171, 222 et 250.

186. Episcopus canonicus præcedat omnes canonicos, et dignitates in choro, et in omnibus actibus, *S. R. C. 13 Novemb. 1621, in Calaritano.* Vide num. 62 et 920.

187. Octavarum Romanum a R. P. D. Bartholomæo Gavanto cler. Reg. S. Pauli pro celebrandis cum octava festivitatis jam pridem elaboratum, ac referente bon. mem. illustr. card. Bellarmino a sac. Rit. congreg. non semel laudatum, probatumque, ut recitari possit, ne diutius religiosi viri desiderarent, eadem congregatio posse imprimi seorsum a Breviario, unanimi illustrissimorum Patrum consensu decrevit 26 Febr. 1622, in una Rubricarum. Hoc decretum cum sequenti existat in Octavario Romano a S. R. C. approbato. Vide num. 1514.

188. Si dies octava occurrat in Dominicis primæ, vel secundæ classis, in quibus de octava faciendæ est tantum commemoratio, Vesperæ dicendæ sunt (nisi concurrant cum alio festo præcedenti) de Officio sequenti cum commemoratione diei octavæ, ut in primis Vesperis festi, quia cum dies octava non habeat Officium in die sequenti, nec etiam convenit habere primas Vesperas in præcedenti, ut in simili casu dicitur de concurrentia Officii num. 10, *S. R. C. 9 Novembris 1622.* In simili casu, nempe occurrente simplici in feriis iv et vi Quatuor Temporum in feria iv Ciner. et Vigiliis, quibus jejunatur, Vesperæ antecedentes (nisi ea die celebratum sit festum novem lectionum) erunt de feria communi per annum, non autem de sequenti, cum commemoratione festi simplicis in sequenti feria occurrentis. Quod ideo non fit, quia sequens feria habeat primas Vesperas, sed quia cum festum simplex in sequenti die non habeat Officium propter feriam prædictam in eo occurrentem, nec etiam convenit illud habere primas Vesperas in præcedenti die. Et eadem ratione si festum simplex occurrat feria quinta in Cæna Domini, in qua de eo non debet fieri commemoratio, nulla etiam fiet commemoratio in Vesperis ferie quartæ præcedentis, *Rub. Brev. XI de concur. num. 10.* Vide num. 1041. Superest notandum, hoc decretum non inveniri in regestis S. R. C.

sed reperiri in Octavario Romano tit. 40 de concurr. Officii num. 4, ex Gavanto.

189. Coadjutori episcopi debetur primum stallum in choro, sive sedes cameralis, *S. R. C. 14 Jan. 1623, in Novarien.* Vide num. 206.

190. Qui habet usum mitræ, et insignium pontificalium, in Missis etiam privatis benedicit cum versu: *Sit nomen Domini benedictum.* Non potest tamen benedicere populo extra actum celebrationis, *S. R. C. 25 Maii 1625, in una Benedictionis.* Qui habet usum mitræ, etc., ut sunt episcopi extra suam diocesim de licentia, non vero prælati episcopo inferiores, a quibus servandum decretum generale Alexandri VII, 1659. Vide num. 370 et 1275.

191. In episcopo ingresso delatores baldachini incedant pedites, et capite detecto, *S. R. C. 27 Julii 1625, in Hyeracen.* Vide num. 10. Delatores baldachini, primo loco erunt magistratus civitatis, deinde nobiles cives usque ad ecclesiam, sive alii quibus ex consuetudine, vel ex privilegio conventi, *Cærem. episc. lib. 1, cap. 2, num. 4.*

192. Regulares ordinis Minorum dum in oratione sanctum Franciscum prælati ordinis fundatorem nominant, non debent adungere de Paula, *S. R. C. 23 Decembr. in una Urbis pro Minimis.* Hoc decretum est generale. Vide num. 976 et 1020.

193. Missæ votivæ non possunt suffragari pro Missa conventuali, quæ non potest omitti, etiamsi cantetur Missa votiva, *S. R. C. 16 Maii 1626, in Burgen.* Missæ votivæ suffragari possunt pro conventuali diebus quibus Officium recitatur de feria, exceptis privilegiatis, ut sunt Adventus (quo tempore excipit Sabbatum, nam licet Officio de feria recitato, Missa erit de S. Maria), Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Rogationum, et Vigiliarum, quando Missa Dominicæ præcedentis non est reassumenda, si forte fuerit impedita, in quibus dici potest aliqua ex Missis votivis loco conventualis hoc ordine. Feria secunda (nisi dicatur de Defunctis, pro prima vultusbet mensis die, ut accidit in feriis extra Adventum, Quadragesimam, et tempus Paschale) Missa erit de Trinitate; tertia feria de Angelis, quarta de Apostolis Petro et Paulo; quinta de Spiritu sancto, vel de Sacramento; sexta de Cruce, vel de Passione; Sabbato de S. Maria. In ipsis non dicitur neque Gloria, neque Credo, nisi pro publica Ecclesie causa, dummodo sine parentis violaceis celebrantur; in his enim Credo tantum conceditur die Dominico. In Missis autem beatæ Mariæ in Sabbato, et in Missis Angelorum semper dicitur Gloria in excelsis, *Rub. Miss. Gen., cap. 4 et 5, et alia in fine de Votivis, nec non 2 de Missis Def.*

194. Celebrans, qui benedicit cineres, candelas, et ramos, detecto capite stet, *S. R. C. 18 Jul. 1626, in Pientina.* Celebrans licet canonicus, vel dignitas. Vide num. 235. Hoc decretum licet non reperitur in regestis, adnotatur tamen ab alio authentico. Vide num. cit.

195. Prima sedes in choro conceditur hebdomadario parato tantum, *S. R. C. 22 Augusti 1626, in Casertana.*

196. Servandus est, etiam mutato proprio Breviario, et acceptato Romano, mos antiquæ et laudabilis consuetudinis recitandi in choro Officium parvum beatæ Mariæ, etiam in semiduplicibus et Dominicis, non obstante rubrica Breviarii, *S. R. C. 2 Jan. 1627, in una ordinis S. Benedicti Cataloniæ. Urbano VIII, 16 ejusdem mensis, et anni approbante, constituit.* Cum sicut: Servandus est an ex consilio, vel præcepto. Vide num. 1510: Non obstante rubrica Breviarii, quæ Officium parvum beatæ Mariæ dici vetat, quando sit Officium novem lectionum, et in Vigilia Nativitatis Domini, in feriis majoris hebdomadæ, infra octavam Paschatis et Pentecostes, nec non in Sabbato, quando sit Officium de S. Maria, quibus diebus omittitur in pri-